



OPINIÓ / Diumenge, 22 de novembre de 1992

DIARI DE GIRONA / 5

«El meu carrer» es el segon dels dos articles que Mn. Jaume Marquès i Casanovas va escriure poc abans de morir i que la seva família ha cedit a DIARI DE GIRONA per a la seva publicació. En aquest article, l'autor

explica la separació que li va produir saber que el ple de l'Ajuntament havia pres l'acord, per unanimitat, de donar el seu nom a un vial de nova obertura que comença al carrer de la Rutlla i acaba a l'Av. de Lluís

Pericot. També fa un repàs dels carrers d'aquesta zona, la majoria dels quals estan dedicats a gironins universals que es van distingir per la seva tasca professional i per la seva dedicació a les lletres i a les arts.

**TORSIMANY**

EL CONCI DE GIRONA

**Concili català**

Al «Full Parroquial» d'avui, el bisbe de Girona, mossèn Jaume Campredó, recapitula el seu comentari setmanal amb un títol esperanyador: «Tindrem Concili». Avui se'n fa la convocatòria oficial i el prelat gironí, amb la seva redat d'exposició característica, n'informa els catedrànics de la diòcesi. En primer lloc, amb el nom «Quan se tracta d'una reunió dels bisbes amb el papa, se'n diu Concili universal o ecumènic. Quan es fa la reunió dels prelatos d'una determinada província eclesial, s'anomena Concili provincial».

Així, a la nomia dels prelatos de les diòcesis de Tarragona, Barcelona, Girona, Lleida, Solsona, Tortosa, Urgell i Vic se'n diu Concili provincial Tarragonès, Barcelonès, Gironès, etc. La història (des d'uns orígens que entronquem directament amb el període romà), en assolir l'estatus d'arquebisbat (1964) se n'emancipà i passa a dependre directament de la Santa Seu.

L'any 1969, els dos arquebisbats «històrics» de la Tarraconense i el nou de Barcelonès van prendre conjuntament la iniciativa de reunir-se periòdicament, aplegats en el tradicional nom de «Conferència Episcopal Tarragonense». Era un gest de voluntarisme que s'anà estenent, fins aquí.

Convocar el Concili provincial de la Tarraconense «que té potestat legislativa» sense la

**El meu carrer**

JAUME MARQUÈS I CASANOVAS

Un bon dia, el 22-X-91, vaig trobar a la buidat una carta singular. La dada del remitent era «l'Alcalde de Girona». Vaig apressar-me a llegir-la i, amb tanta sorpresa com emoció, vaig assabentar-me que l'Ajuntament en ple, per unanimitat, havia pres l'acord de donar el meu nom a un vial de nova obertura que comença al carrer de la Rutlla, en direcció est, i acaba a l'avinguda de Lluís Pericot, vial paral·lel pel nord amb el carrer de Castell de Ferriada i pel sud amb el carrer del Castell de Retupesens. Acompanyava la comunicació un plànol de situació.

La primera impressió, després d'examinar l'embolcallament del meu carrer en el plànol, fou de complaença i admiració. Més enllà dels carrers paral·lels al vial que m'ha estat designat, em trobo acompanyat de nombrosos gironins universals que, al seu temps, es van distingir per la seva dedicació a les lletres i a les arts, entre els seus mestres professionals.

Començo pel carrer d'Emili Gràcia, veritable omeguita, que porta a la nova i espaiosa plaça dels Països Catalans. Merescidament fou dedicat a la memòria de l'historiador, advocat, polític i literat, col·laborador assidu



El carrer Mn. Jaume Marquès i Casanovas, ahir. (Foto JORDI PICAZO)

portació d'aquest gran mestre d'investigadors, sempre honest en les seves apreciacions.

També em sento vinculat al carrer de la Mare de Déu de Loreto, patrona dels gironins radials de la ciutat perquè el seu culte estigué vinculat a l'església de la mare de Déu dels Dolors, a

la Rutlla, al qual vaig dedicar un capítol en el llibre «Indrets de Girona» i acabà en la nova avinguda de Lluís Pericot, personatge al qual vaig estar vinculat en vida per concurrencia a treballar científic i per haver fruit de la seva amistat.

Als companys de la redacció

nom de la torre que reforçava les muralles antigues de Girona prop de la porta meridional de la ciutat.

Deixo de banda els carrers de Sant Hipòlit i de Sant Salvador d'Horta, ja més allunyats, els titulars dels quals em mereixen tots els respectes, però no és

Una part notable de l'obra del Doctor Jaume Marquès es va publicar, primer, en forma d'articles periodístics a *Los Sitios* i al *Diari de Girona*. Aplegats aquests articles donaren el material suficient per a diferents llibres: *Indrets de Girona* o *Casals de Girona* entre els més recordats. L'ajuntament de la ciutat va fer possibles aquestes edicions.

Però el que voldríem recordar no és, exactament, el contingut de les obres esmentades. Les tenim a l'abast i poden ser consultades amb tota normalitat. En canvi, l'especial relació que va tenir el Doctor Marquès amb el diari és un vessant menys conegut i que ens permetrà, si ho sabem explicar, descobrir aquesta bonhomia, aquesta bondat i també aquest especial punt d'humor que va definir el seu pas per la terra.

Naturalment sabem de la visita (habitualment als capvespres) pel sorollós arribar dels seus vehicles, exemple extraordinari de la mecànica de

Article de Jaume Marquès publicat amb caràcter pòstum a les pàgines del *Diari de Girona*.

# El col·laborador de premsa

J. Víctor Gay

l'automòbil d'aquest país. El vàiem baixar sempre amb el temor que la porta de l'auto quedés perfectament aterrada. Però sempre aconseguia que es tanqués, i amb tota naturalitat sortia amb els originals a la mà.

Escrivia a màquina, malgrat que, com a home format en un moment en què la cal·ligrafia era un element cultural important, les esmenes eren manuals, amb una lletra acurada de petit format i amb aquell aire de pota de mosca contemporània que també utilitzava Josep Pla. Era com un signe gràfic del seu temps. Però si era llarga, important, també ens la feia a màquina, amb aquell joc de tallar el foli original i enganxar-hi l'esmena. En resum, que aquell foli podia tenir una llargada singular, fet que obligava el compaginador a idear petits miracles que l'art d'impremta permet sempre.

A voltes, l'original es completava amb les fotografies que hi eren adients, generalment fetes personalment pel Doctor Marquès. Era una altra de les sorpreses. Corresponien a unes còpies de mida petita, fetes amb aquell paper de límits en forma de dents de serra. Un material que consideràvem superat i oblidat, però que en algun obscur laboratori devien tenir en dipòsit i en quantitats considerables. No eren pas fotografies velles. Eren del tot actuals, però copiades a una mida sorprenent i amb un material ranci.

Les visites del Doctor Marquès al diari ens permetien, almenys per part nostra, la possibilitat d'una conversa enriquidora, no solament sobre el contingut de l'article. Els temes que es podien tractar amb l'autor eren diferents, i sempre ens sorprenia amb una observació aguda, puntual i exacta. Tot

i que podia donar una imatge de «savi distret», era un gran observador de la realitat i dels fets. I també amb aquesta punta d'humor ja assenyalada abans.

El Doctor Marquès sabia que podia circular pel diari amb tota normalitat. En el moment en què la Redacció es va traslladar a Fornells de la Selva (any 1982), les seves visites esdevindrien, per a ell, una petita excursió. Ens ho explicava. Podia utilitzar la carretera de Sant Feliu i seguir pel trencant de Llambilles o bé anar per la carretera vella. El pas dels seus vehicles per aquells indrets era un petit espectacle, amb capacitat per sorprendre fins al pagès més indiferent. Solia cercar una masia, un llogarret que sabia que existia, fins i tot amb més precisió que els propis del país.

Algun dia, si venia acompanyat d'alguna persona, generalment alguna religiosa de parla castellana i per no molestar el personal del diari, ell mateix acompanyava la visita per les dependències de la casa. Les seves explicacions del procés de realització ens deixaven bocabadats. Naturalment, aquelles bones dones estaven totalment d'acord amb les explicacions del Doctor Marquès i entenien perfectament el que calia fer fins a donar sortida a la publicació. Un cop finalitzat el recorregut, no s'oblidava de donar-nos les gràcies per haver permès aquella estada.

Més enllà de l'anècdota, no podrem oblidar les seves observacions. Perquè mai no va gosar donar un consell o advertència, car es considerava un convidat que no podia molestar els de la casa. Però cal dir que la prudència i la bona fe de les seves paraules ens van ajudar a tots o almenys els qui

vàrem tenir la sort de ser-hi. El seu grau de coneixements de la realitat urbana, històrica, social, monumental i de detall de la ciutat de Girona, a més del de molts altres llocs, van ser una de les grans lliçons rebudes per endinsar-nos més bé en la realitat gironina.

Aquesta prudència personal que sentia per les opinions diferents, el feia respectar, igualment, les creences del personal del diari. Qualsevol canvi en la Direcció, feia que el Doctor Marquès ens demanés, només per la nostra veterania a la casa, si la seva col·laboració es mantindria. Val a dir que per sort dels lectors, malgrat els canvis esmentats, tothom va mantenir obertes les pàgines als articles, habitualment dominicals, del recordat amic. N'ha quedat més enllà del testimoni de les hemeroteques, aquest altre a les biblioteques, en esdevenir llibres els conjunts d'articles periodístics.

L'absència definitiva ens ha privat del col·laborador, encara que un parell d'articles es varen publicar posteriorment a la seva partença. Però ens queda, almenys pels qui en volem fer memòria, aquest testimoni humà, afectuós i sensible del seu pas per la Redacció. Des que no el sentim arribar, amb la fressa del seus vehicles veterans, hem perdut un toc de sentiments en unes redaccions deshumanitzades i funcionàries, buides d'aquell escalf de converses i de relació que les van definir en el decurs de generacions. Doctor Marquès, el trobem a faltar.

J. Víctor Gay  
és periodista.